

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język angielski
<i>Poziom:</i>	Poziom dwujęzyczny
<i>Forma arkusza:</i>	MJAA-D0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	8 maja 2025 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	27 czerwca 2025 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

1. W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie stosuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
 - popełnia błędy, które
 - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *approved to stealing* zamiast *admitted to stealing* w zadaniu 4.5.
 - powodują, że użyty wyraz nie byłby rozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *have enough spacing* zamiast *have enough space* w zadaniu 3.1.
 - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna
 - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej
 - udziela odpowiedzi, która
 - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *would be seen by someone* zamiast *would be flagged* w zadaniu 3.3.
 - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *his muse was no longer alive* zamiast *his muse died* w zadaniu 4.8.
 - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna
 - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. *catching and prosecuting the thieves* zamiast *the thieves being prosecuted* w zadaniu 4.7.
 - udziela odpowiedzi w języku innym niż wymagany w danym zadaniu.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku angielskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.
4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku angielskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.
5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla zadań w konkretnym arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Podstawa programowa ¹		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	C
1.2.			D
1.3.			B
1.4.			A
1.5.		II.2) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu wypowiedzi.	B

Zadanie 2.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	D
2.2.			B
2.3.		II.2) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu wypowiedzi.	A
2.4.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	D
2.5.			A
2.6.		II.7) Zdający wyciąga wnioski z informacji zawartych w wypowiedzi.	C

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

Zadanie 3.

Zadanie	Podstawa programowa	
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].</i> V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...] tekstów z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności [...].</i> I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.
3.2.		II.2) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu wypowiedzi.
3.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.
3.4.		II.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio [...].

Uszczegółowienia do zadania 3.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3.1.

Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na niewystarczającą/ograniczoną ilość miejsca.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
<i>have enough space</i>
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
<i>have enough place</i> <i>provide/offer/leave enough space</i> <i>have much space</i>

have that much space
have the space (needed)
have space

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
<i>accurately portray the truth</i> <i>filter or paraphrase information</i> <i>enough space</i> <i>have too little space</i> <i>have documented evidence</i> <i>give objective picture</i> <i>provide objective interpretation</i>	odpowiedź nie jest spójna z otoczeniem luki
<i>access many sources</i> <i>leave out some facts</i> <i>have enough spacing</i>	odpowiedź niejasna
<i>bother / care</i> <i>use the opportunity</i> <i>put effort</i> <i>seem / manage</i> <i>provide you with all the information and fail</i>	odpowiedź nieprecyzyjna
<i>do not paraphrase the sentences correctly</i>	odpowiedź niezgodna z tekstem

Zadanie 3.2.

Akceptowane są odpowiedzi wskazujące, że spór dotyczył gatunku/nazwy zaobserwowanych zwierząt.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
<i>the name of the animal(s) / the species of the animal(s)</i>
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
<i>(the name of) the animal species</i> <i>what was the species of wild animal</i> <i>the name of a bunch of wild animals</i>
<i>what to call wild animals</i> <i>how to call wild animal</i>
<i>the type/kind of animal</i>

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
<i>the creature</i> <i>Aadvarks/coatis</i> <i>the wild animals</i> <i>certain animals</i>	odpowiedź nieprecyzyjna
<i>coming close to the animals</i> <i>types of racoons</i>	odpowiedź niezgodna z tekstem
<i>names of animals</i> <i>the call of animals' species</i>	odpowiedź niejasna
<i>what animal</i> <i>what species of animal(s)</i> <i>the species name</i>	odpowiedź nie jest spójna z otoczeniem luki
<i>the spices of animals</i> <i>a specie of animal</i> <i>a wild animals' breed</i>	odpowiedź zawierająca błąd zmieniający znaczenie

Zadanie 3.3.

Akceptowane są odpowiedzi wskazujące na oflagowanie / usunięcie / zakwestionowanie wpisu.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
<i>would be flagged/deleted/removed</i> <i>would be flagged for removal</i>	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
<i>would get flagged</i>	
<i>would be changed/corrected/reported/ taken down / cancelled</i> <i>would disappear</i>	akceptowane wyrażenia synonimiczne do <i>flagged</i> lub <i>deleted</i>
<i>would be noticed and deleted</i> <i>might be seen by someone and taken off</i> <i>would be flagged (as) untrue</i>	odpowiedź poprawna uzupełniona fragmentem wynikającym z tekstu
<i>will be flagged/deleted/questioned</i> <i>is questioned/corrected</i> <i>would have been flagged</i>	akceptowany błąd
<i>would be canceled</i>	akceptowana pisownia amerykańska

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
<i>would/might/could be noticed/found might be seen by someone would be checked</i>	odpowiedź nieprecyzyjna
<i>would note the absence of citation someone would flag it for removal to be flagged and removed be removed</i>	odpowiedź nie jest spójna z otoczeniem luki
<i>would get flagged/remowed</i>	wymagany poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji kluczowych dla rozwiązania zadania

Zadanie 3.4.

Akceptowane są odpowiedzi wskazujące na wiarygodne informacje (z pierwotnych źródeł) / pierwotne źródła / informacje „z pierwszej ręki”.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
<i>reliable information in/from primary sources</i>	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
<i>(finding) primary sources primary sources and their reliability finding a primary source of information on a researched topic original, primary sources accessing primary source good primary source written by experts primary sources of knowledge finding credible information finding the source you can rely upon reputable sources connected to the topic reliable sources of information the true information that can be found after research accurate source real unaltered information</i>	odpowiedź wskazująca na wiarygodne informacje / informacje z pierwotnych źródeł
<i>first hand reports sources of information that are first hand accounts of people who know the topic well first-hand accounts about researched information first hand account</i>	odpowiedź wskazująca na informacje “z pierwszej ręki”

<i>the truth</i>	odpowiedź wskazująca ogólnie na prawdę
------------------	--

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
<i>doing double research online</i> <i>reproducing errors</i> <i>numerous secondary sources</i> <i>the core information found in secondary sources</i> <i>the source with the most amount of information</i> <i>reading various information sources</i> <i>digging one source after another</i> <i>working with more primary sources</i>	odpowiedź niezgodna z tekstem
<i>informations from the specialist of the topic</i> <i>accessing a primary resources of information</i> <i>finding the first source of information</i> <i>finding primary information</i> <i>verification of sources</i> <i>difficulty in finding a reliable information</i> <i>always search for the first source</i> <i>checking every information</i> <i>the real and raw information</i> <i>digging for the best source</i>	odpowiedź niejasna
<i>pay attention to every detail of information</i> <i>find primary source</i>	odpowiedź nie jest spójna z otoczeniem luki

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	C
4.2.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
4.3.		III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.	C
4.4.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B

Zadanie	Podstawa programowa			
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe		
4.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	VIII.2. Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym [...].	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	
4.6.				
4.7.			V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego tekstów z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności [...].</i>	III.1) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu tekstu.
4.8.			I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.

Uszczegółowienia do zadania 4.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 4.5.

Akceptowane są odpowiedzi wskazujące na przyznanie się do kradzieży lub wyjaśnienie, dlaczego (złodzieje) zwrócili obraz.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
<i>confessed to stealing / admitted that they had stolen</i>	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
<i>admitted to stealing declared themselves (as) guilty of stealing confessed to stealing and returning confessed that they were the ones who had stolen claimed that they had stolen</i>	odpowiedzi wskazujące na kradzież (obrazu)
<i>explained why they (had) returned wrote why they gave back</i>	odpowiedzi wskazujące na powód zwrócenia (obrazu)
<i>said that they stole admitted that they took confessed stealing and returning</i>	akceptowany błąd
<i>plead guilty of stealing confess to stealing</i>	akceptowane odpowiedzi w czasie teraźniejszym

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
<i>confessed that they had damaged confessed where they had left/hidden told where they had hidden</i>	odpowiedź niezgodna z tekstem
<i>confessed to breaking into the gallery in 1997 declared themselves guilty parties</i>	odpowiedź nie jest spójna z otoczeniem luki
<i>confessed to stealing the missing declared that they have stolen</i>	odpowiedź nie jest logiczna
<i>approved to stealing claim to steal and return confessed to robbery of confessed being guilty to stealing of confessed to steal</i>	odpowiedź niejasna

Zadanie 4.6.

Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na to, że obraz nie mógł być / nie był ukryty w przestrzeni w ścianie / w tym samym miejscu.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
<i>can't have been (hidden) in the cavity</i>	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
<i>hadn't been kept in the cavity</i> <i>could not have been hidden</i> <i>couldn't have been in the cavity</i> <i>can't have been hidden in the same place</i> <i>hadn't been in the same place</i> <i>would have been damaged if kept in the cavity</i>	
<i>wasn't (stored) in the cavity</i> <i>wasn't hidden in the cavity</i> <i>didn't stay in the cavity</i> <i>couldn't be hidden in (the) cavity</i>	akceptowany błąd

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
<i>hasn't been hidden (in the cavity)</i> <i>hasn't been in the cavity</i>	odpowiedź nie jest spójna z otoczeniem luki
<i>hadn't been hiding</i> <i>can't have been hiding</i> <i>can't have been there</i> <i>couldn't have been outside</i> <i>mustn't have been hidden</i>	odpowiedź niejasna
<i>must have been hidden</i> <i>was properly maintained</i>	odpowiedź niezgodna z tekstem

Zadanie 4.7.

Akceptowane są odpowiedzi wskazujące na pociągnięcie sprawców do odpowiedzialności / ukaranie ich / odbycie przez nich kary.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
<i>the thieves being prosecuted / punished / put in prison</i>	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
<i>the culprits paying for the crime</i> <i>the thieves being put in prison</i> <i>the thieves getting prosecuted</i> <i>punishment for the thieves</i> <i>convicting the thieves</i> <i>starting a trial for this crime</i> <i>the thieves being charged for the crime</i>	
<i>inprisoning the thieves</i>	akceptowany błąd

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
<i>the statute of limitations for the crime</i>	odpowiedź nie jest spójna z otoczeniem luki
<i>avoiding prosecution</i> <i>the crime being expired</i> <i>prosecuting the thief</i> <i>knowing what were the intricacies of the crime</i>	odpowiedź niezgodna z tekstem
<i>the theft to expire</i> <i>getting justice for the crime as its status had expired</i> <i>determining the intricacies of the crime</i>	odpowiedź niejasna
<i>prosecution / being prosecuted</i> <i>finding thieves guilty</i>	odpowiedź nieprecyzyjna
<i>catching and prosecuting the thieves</i>	odpowiedź poprawna uzupełniona elementem niezgodnym z tekstem

Zadanie 4.8.

Akceptowane są odpowiedzi wskazujące na śmierć muzy malarza / kobiety, którą kochał.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
<i>his muse died / passed away</i>
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
<i>Klimt's muse passed away</i> <i>the woman he loved died</i> <i>his favourite model died / had died</i> <i>the muse, with whom he had fallen in love, passed away</i> <i>the girl he had fallen madly in love with died</i> <i>his lover from Vienna passed away</i>

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
<i>his muse was no longer alive</i>	odpowiedź nie jest spójna z otoczeniem luki
<i>a young girl died</i> <i>the woman of his romantic interest had died</i> <i>the muse died</i>	odpowiedź nieprecyzyjna
<i>the model he loved disappeared</i> <i>he had fallen in love with a model</i> <i>one of this paintings disappeared</i> <i>the first one had disappeared</i>	odpowiedź niezgodna z tekstem
<i>the girl of the portrait passed away</i> <i>the girl he was in love with dies</i>	odpowiedź niejasna
<i>the woman portraided died</i> <i>the girl he had falled in love died</i>	błąd w wyrazie kluczowym dla rozwiązania zadania

Zadanie 5.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	D
5.2.			E
5.3.			B
5.4.			F

Zadanie 6.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
6.2.			C
6.3.			A
6.4.			D

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].	B
7.2.			D
7.3.			B
7.4.			A
7.5.			C

Zadanie 8.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].	<i>for</i>
8.2.			<i>cater</i>
8.3.			<i>to</i>
8.4.			<i>without</i>

Zadanie	Inne akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	Przykładowe nieakceptowane odpowiedzi (0 pkt)
8.1.	-	<i>by / as / because / about / around / over / on / with</i>
8.2.	<i>appeal / relate / speak</i>	<i>attract / suit / please / cater / reach / fit / adapt / connect / apply / refer</i>
8.3.	-	<i>will</i>
8.4.	-	<i>around / by / on / beyond</i>

Zadanie 9.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].	<i>having each of them write</i>
9.2.			<i>hadn't been for your</i>
9.3.			<i>would stop parking cars</i>
9.4.			<i>must have been snowing heavily</i>
9.5.			<i>to come to terms with</i>

Zadanie	Inne akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	Przykładowe nieakceptowane odpowiedzi (0 pkt)
9.1.	<i>having each one of them write</i>	<i>having each of them writing / having them write / having each person write / having each of them to write / having each one of them write me</i>
9.2.	<i>had not been for your wasn't/weren't for your</i>	<i>had not been for</i>
9.3.	<i>would stop parking their/the cars stopped parking their cars</i>	<i>would stop to park / would stop parking (a) car / would have stopped parking cars / had stopped their cars / had stopped parking their cars / stoped parking their cars</i>
9.4.	<i>must have snowed heavily must have been snowing really heavily must've been snowing heavily</i>	<i>must have been snowing must have been snowing (really) heavy must have been a heavy snowing</i>
9.5.	-	<i>come to terms with / to come to the terms with / to come in terms with / to come to good terms with / to term with / coming to terms with / to come to a term / to be on good terms with</i>

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie, a ponadto w zadaniu 9. wpisywany fragment nie przekracza sześciu wyrazów.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 8.
8.1.	-
8.2.	<i>apeal / appael</i>
8.3.	-
8.4.	-

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 9.
9.1.	<i>haveing each of them write</i>
9.2.	<i>had n't been for your</i>
9.3.	<i>would stop pakring cars</i>
9.4.	<i>must have been snowing haevily</i>
9.5.	<i>to com to terms with</i>

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Choose one of the topics below and write a composition following the conventions of the genre indicated in the topic. Use between 300 and 350 words.

1. Coraz więcej ludzi ogranicza do minimum odbywanie podróży samolotem. Czy uważasz, że to dobry pomysł? Napisz **rozprawkę**, w której wyrazisz swoją opinię na ten temat, podając argumenty dotyczące:
 - komfortu podróży
 - bezpieczeństwa
 - ekologii.
2. Brałeś/Brałaś udział w długo oczekiwanym koncercie lub przedstawieniu. Napisz **list do gazety**, w którym wyrazisz opinię na temat występu artystów, zwrócisz uwagę na problemy organizacyjne, które należałoby wyeliminować w przyszłości, i zachęcisz młodych ludzi do udziału w takich imprezach w roli wolontariuszy.

Wymagania ogólne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] złożone, wieloaspektowe, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].

Wymagania szczegółowe (rozprawka)

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty [...], kończy wypowiedź konkluzją.
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Wymagania szczegółowe (list)

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia opinie i poglądy innych osób i ustosunkowuje się do nich.
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.
- VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
- VII.8) Zdający proponuje [...].

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem (elementy treści i formy)

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z sześciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R ⁺	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny
		W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.		
	A ⁺	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne
	L ⁺	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny
2. Pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/ LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi wypowiedź bardzo pobieżnie dotycząca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go/jej wypowiedź nie jest komunikatywna
3. Drugi element tematu				wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu
4. Trzeci element tematu				

5. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztafpowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami	brak zakończenia zakończenie nie jest komunikatywne zakończenie nie jest zgodne z tematem zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi
6. Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. Elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest umiejscowiona we wstępie	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
2. Kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. Segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. Długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 270–390 wyrazów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

TABELA C.

Elementy treści	Elementy formy		
	4	3–2	1–0
12	5 pkt	4 pkt	3 pkt
11–10	4 pkt	3 pkt	3 pkt
9–8	3 pkt	2 pkt	2 pkt
7–6	2 pkt	2 pkt	1 pkt
5–4	2 pkt	1 pkt	1 pkt
3–2	1 pkt	0 pkt	0 pkt
1–0	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 7, a elementy formy oceniono na 2, za *zgodność z poleceniem* przyznaje się 2 punkty.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

ROZPRAWKA

Temat

Coraz więcej ludzi ogranicza do minimum odbywanie podróży samolotem. Czy uważasz, że to dobry pomysł? Napisz **rozprawkę**, w której wyrazisz swoją opinię na ten temat, podając argumenty dotyczące:

- komfortu podróży
- bezpieczeństwa
- ekologii.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki, **zależnie od tematu**, powinien wyrazić aprobatę albo dezaprobatę wobec omawianego zagadnienia albo przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie.

Dobrze napisana rozprawka:

- zawiera we wstępie zgodną z tematem, jasno sformułowaną tezę, która zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki, np.: *moim zdaniem, takie rozwiązanie ma dużo zalet...; uważam, że taka decyzja będzie miała negatywne skutki...; są plusy i minusy takiej decyzji...; ... ma wiele zalet, ale spowoduje też wiele problemów.*
- w rozwinięciu omawia zagadnienie w sposób przejrzysty, logiczny; wszystkie argumenty przedstawione w rozwinięciu konsekwentnie wspierają postawioną tezę
- zawiera podsumowanie zgodne z tezą oraz argumentacją przedstawioną w rozwinięciu
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

1. Aby teza była uznana za w pełni zgodną z tematem, zdający powinien wyrazić swoją opinię na temat ograniczania podróżowania samolotem.
Teza, która dotyczy latania samolotem, ale nie odnosi się do ograniczenia takich podróży, jest uznawana za odbiegającą od tematu, np. *Flying by plane has some advantages and disadvantages.*
2. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, tj. zdający musi wyrazić swoją opinię / określić stanowisko, jakie zajmuje w sprawie ograniczania podróży samolotem lub całkowitej rezygnacji z nich, np. *In my opinion it is a good idea to limit flying to minimum. / As I see it, giving up flying doesn't make sense. / To my mind, there are many advantages of limiting flying to minimum, but the idea also has many opponents.*
3. Teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, jeśli np.
 - jest pytaniem, które nie pozwala na określenie, jakie stanowisko zajmuje zdający w kwestii ograniczenia podróżowania samolotem, np. *Is it a good idea to use planes as little as possible?*

- zdający określa w niej wyłącznie stanowisko innych osób, podczas gdy ma wyrazić własną opinię, np. *Many people say that giving up flying doesn't make sense but the idea also has many supporters.*

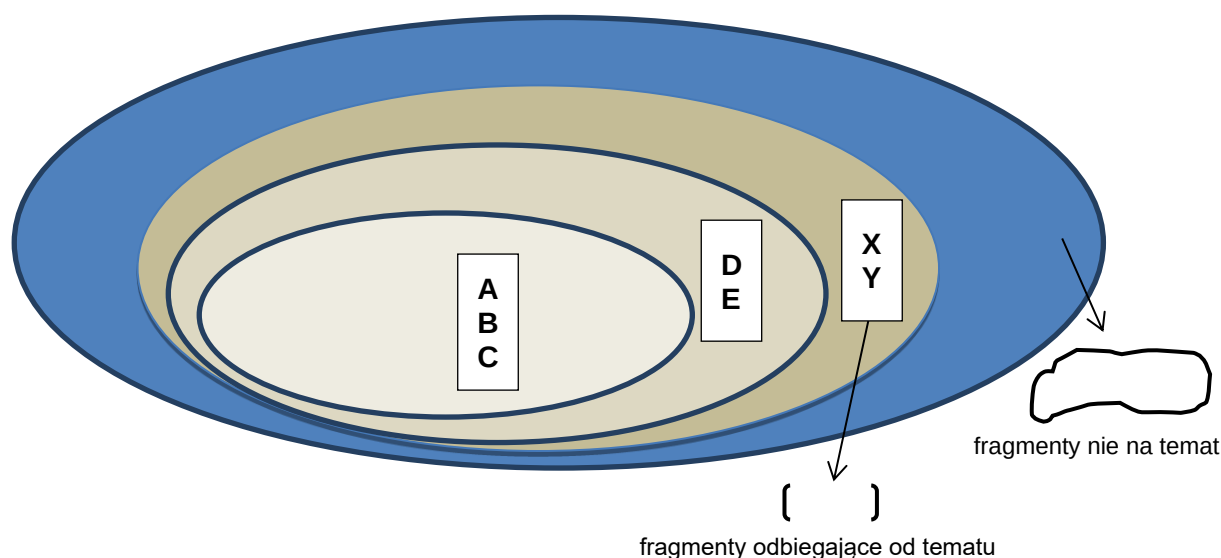
Taką tezę uznaje się za odbiegającą od tematu.

4. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że wiele osób ogranicza podróże samolotem do minimum, nie jest tezą.
5. We wstępie nie wymaga się uwzględnienia podanych w poleceniu aspektów.
6. Stanowisko wyrażone w tezie musi być spójne z treścią rozwinięcia rozprawki. Teza jest kwalifikowana jako „nie w pełni zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu”, jeśli na przykład:
 - zdający pomija w rozwinięciu kwestie zasygnalizowane w tezie, np. uwzględnia w tezie dwa elementy tematu, a w rozwinięciu omawia wszystkie trzy elementy podane w temacie lub tylko jeden z nich, lub w tezie stwierdza, że ograniczenie podróży samolotem ma zarówno dobre, jak i złe strony, a w rozwinięciu odnosi się wyłącznie do zalet albo wyłącznie do wad takiej decyzji
 - zdający wprowadza w rozwinięciu argumenty, które są sprzeczne z tezą. Jeśli we wstępie zdający uzna, że ograniczenie latania do minimum jest sensowne/właściwe, to argumenty powinny wspierać tę tezę. Jeśli w pracy zdający przytacza argumenty przeciwne do postawionej w rozprawce tezy, to powinien uznać je za niezasadne. Podanie argumentów sprzecznych z postawioną tezą jest akceptowane pod warunkiem, że zdający wskazuje na poglądy innych osób po to, żeby wyjaśnić, dlaczego się z nimi nie zgadza, np. *Although many people say that flying is the most convenient way of travelling, for me this convenience is questionable.*
7. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem.
8. Teza, w której kluczowe elementy są niekomunikatywne, jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem.
9. Jeżeli zdający stawia dwie różne tezy, to taka teza jest traktowana jako trudna do wskazania.

Zgodność z tematem

Coraz więcej ludzi ogranicza do minimum odbywanie podróży samolotem. Czy uważasz, że to dobry pomysł? Napisz **rozprawkę**, w której wyrazisz swoją opinię na ten temat, podając argumenty dotyczące:

- komfortu podróży
 - bezpieczeństwa
 - ekologii.
- } elementy tematu



1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B, C)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.
 - omawiające inne aspekty niż wskazane w temacie, np. koszt podróży.

Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - relacja z podróży odbytej samolotem.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - zalety i wady innych środków transportu niż samolot
 - relacja z podróży, która nie była związana z lataniem.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (D, E).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy (np. *plain* zamiast *plane*), ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.
9. Jeśli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

LIST

Temat

Brałeś/Brałaś udział w długo oczekiwanym koncercie lub przedstawieniu. Napisz **list do gazety**, w którym wyrazisz opinię na temat występu artystów, zwrócisz uwagę na problemy organizacyjne, które należałoby wyeliminować w przyszłości, i zachęcisz młodych ludzi do udziału w takich imprezach w roli wolontariuszy.

LIST FORMALNY jest napisany w odpowiedzi na sytuację określoną w zadaniu egzaminacyjnym. Może to być np. list czytelnika do gazety/czasopisma lub list mieszkańca do władz miasta. List może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji itp.

Dobrze napisany list formalny:

- zawiera we wstępie określenie celu, w jakim został napisany
- omawia dane zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny
- zawiera elementy typowe dla formy, w tym odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący.

Wstęp

1. Wstęp musi zawierać cel napisania listu zgodny z tematem, czyli udziałem w koncercie lub przedstawieniu np. *I'm writing to give my opinion about a concert which I attended last week; Recently I had a great pleasure of attending a theatre performance and I'd like to share this experience with the readers.*
2. Nie jest wymagane odniesienie się do elementów tematu we wstępie do listu.

Elementy tematu

1. Aby realizacja pierwszego elementu tematu była uznana za poprawną, zdający musi wyrazić swoją opinię na temat występu artystów.
Jeżeli zdający opisuje fabułę przedstawienia lub opisuje koncert, ale nie przedstawia swojej opinii o występie, taka realizacja tego elementu tematu nie jest akceptowana. Jeśli zdający przedstawia swoją opinię o występie artystów, dodatkowe informacje o występie lub jego przebiegu są akceptowane jako realizacja tego elementu.
2. Aby realizacja drugiego elementu tematu była uznana za poprawną, wymagane jest wskazanie problemów organizacyjnych, które należy wyeliminować w przyszłości, np. zbyt mało ochroniarzy, za późne wpuszczanie publiczności na koncert, itp.
Akceptowane jest także wskazanie problemów technicznych, które wymagają uwagi w przyszłości, np. złe nagłośnienie.
Jeśli zdający odnosi się do problemów takich jak na przykład złe samopoczucie artysty lub kogoś na widowni, taka realizacja tego elementu tematu nie jest akceptowana, chyba że zdający wyraźnie wskazuje na problemy organizacyjne związane z tą sytuacją.
3. Aby realizacja trzeciego elementu tematu była uznana za poprawną, wymagane jest zachęcenie młodych ludzi do udziału w takich imprezach w roli wolontariuszy.
Akceptowane jest zachęcenie młodzieży do udziału w wolontariacie poprzez wskazanie

zalet wolontariatu / korzyści wynikających z wolontariatu dla młodzieży.

Jeśli zdający nie zachęca młodzieży do wolontariatu na tego typu imprezach, ale odnosi się do problemu wolontariatu bardziej ogólnie, np. zachęca organizatorów do zatrudnienia wolontariuszy lub gazetę do rozpropagowania pomysłu wolontariatu wśród młodzieży, taka realizacja tego elementu tematu jest kwalifikowana na poziom niższy. Jeśli zdający zachęca młodzież do udziału w takich imprezach w roli widza lub osoby występującej na scenie, taka realizacja tego elementu tematu nie jest akceptowana.

Zgodność z tematem

Brateś/Brałaś udział w długo oczekiwanym koncercie lub przedstawieniu. } „główka”
 Napisz **list do gazety**, w którym }
 wyrazisz opinię na temat występu artystów, zwrócisz uwagę na problemy organizacyjne, które należałoby wyeliminować w przyszłości, i zachęcisz młodych ludzi do udziału w takich imprezach w roli wolontariuszy. } elementy tematu

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” tematu i elementami tematu (A, B, C)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.
 - opis przygotowań do występu artystów.

Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - opis wydarzenia, które nie było związane z występem artystów, np. piknik rodzinny.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - opis kariery ulubionego artysty lub zespołu muzycznego.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

- Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (D, E).
- Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy (np. *art* zamiast *performance*), ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
- Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.

7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Elementy formy

Akceptowane są formalne i półformalne zwroty rozpoczynające i kończące list, pod warunkiem, że pasują do listu skierowanego do redakcji gazety.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać, na przykład z:
 - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

4 pkt	• bardzo szeroki zakres środków językowych • ogólna wysoka naturalność, różnorodność frazeologiczna oraz precyzja użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity
3 pkt	• szeroki zakres środków językowych • dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity LUB sporadyczne niedociągnięcia w stosowności i/lub jednolitości stylu
2 pkt	• zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości • styl stosowny i jednolity LUB w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu
1 pkt	• ograniczony zakres środków językowych • głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości • w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych
0 pkt	• bardzo ograniczony zakres środków językowych • wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO • zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia • styl w znacznej mierze niestosowny i/lub niejednolity LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymagania określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „bardzo szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się bardzo zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu, unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *nice*, *great*, *interesting*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *enjoy immense popularity* zamiast *be famous*; *If I had known about the concert, I would have attended*. zamiast *I didn't go to watch the concert because I didn't know about it.*).

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *The book was written in the 19th century.*

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)		
	sporadyczne błędy zapisu	dość liczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
sporadyczne błędy językowe	4 pkt	3 pkt	2 pkt
dość liczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt	1 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt	0 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających, którym przyznano dostosowanie polegające na nieuwzględnianiu błędów zapisu, w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.
4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce <u>gżeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gzać</u> w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u> .
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu.]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	Fragment nie na temat.
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło , i deszczowo. Zrobiłem to √ ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane podkreśleniem wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
 - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera **mniej niż 240 wyrazów**, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można jej również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym*. Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracach zdających z dysleksją, z dysgrafią i z dysortografią to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych. Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.
8. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *CU*, oznacza się jako błędy ortograficzne.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie film, band, np. film „*M jak miłość*”. Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż język egzaminu i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie jest podkreślane linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy

jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest *czystopisem*, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), *1780* (1 wyraz), *10.01.2024* (1 wyraz), *10 January 2024* (3 wyrazy).
2. Formy skrócone (*don't*, *can't*, *isn't*, *haven't* itd.) liczone są jako jeden wyraz.
3. Jako jeden wyraz liczone są
 - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built*, *twenty-four*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Podpis nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. emotikony).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty*. (4 wyrazy).